

PROJEKTĒTĀJS:

SIA „AMECO”

Reģ. Nr. 40103806969

Būvkomersanta reģ. Nr. 11728

Zāliša iela 5-26, Rīga, LV-1039

PASŪTĪTĀJS:

**Rīgas valstspilsētas Mājokļu un vides
departaments**

Reģ.Nr.90011524360

Brīvības iela 49/53, Rīga, LV-1010

Paskaidrojuma raksts

Aktīvās atpūtas zonas izveide pie Braila ielas 13, Rīgā

Rīga, 2024

Saturs

1	Situācijas apraksts	3
2	Būves galvenie tehniskie rādītāji	3
3	Juglas ezera hidroloģiskais apraksts	4
4	Objekta apsekošana	4
5	BK daļas būvprojekta risinājumi	6
5.1	Pieņemto slodžu apraksts	6
5.2	Laipas klāja atzīmes noteikšana	6
5.3	Laipas tehnisko risinājumu apraksts	6
5.4	Pieejas kāpņu tehnisko risinājumu apraksts	6
5.5	Peldvietas padziļināšana un dūņu izvietošana krastā	7
5.6	Vides aizsardzības pasākumi	7
5.6.1	Esošo, saglabājamo koku aizsardzība	7
5.6.2	Atkritumu apsaimniekošana	8
5.6.3	Celtniecības materiālu pielietošana	8
6	Izvērtējums par būves izmantošanas pieļaujamību pirms nodošanas ekspluatācijā	9
1.	Pielikums. SIA "Vides Konsultāciju Birojs" atzinums	10
2.	Pielikums. Valsts SIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" izziņa	10
3.	Pielikums. Topogrāfiskais plāns	10
4.	Pielikums. Pārskats par apbūves gabala ģeoloģiskajiem/ģeotehniskajiem apstākļiem	10
5.	Pielikums. Arborista atzinums par ietekmi uz valsts nozīmes aizsargājams dižkoks – papete <i>Populus spp.</i> ar ID Nr. 338986 būvniecības laikā	10
6.	Pielikums. Sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperta atzinums par iespējamo ietekmi uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijā	10
7.	Pielikums. Zivsaimnieciskās ekspertīzes atzinums par aktīvās atpūtas zonas izveidi Juglas ezerā	10

SKAIDROJOŠAIS APRAKSTS

1 Situācijas apraksts

Būvniecības iecere paredz aktīvās atpūtas zonas izveidi Braila ielā 13, Rīgā, pie Juglas ezera, zemes vienībās ar kadastra apzīmējumiem 01000920037 un 01001270776. Iecere ietver jaunu, vides pieejamības prasībām atbilstošu laipas un pandusa konstrukciju būvniecību. Objekta novietojumu kartē M 1:2000 skatīt 1. attēlā.

1. attēls. Objekta novietojuma shēma

2 Būves galvenie tehniskie rādītāji

Būves klasifikācija atbilstoši Ministru kabineta 2018. gada 12. jūnija noteikumiem Nr. 326, pielikumam – 2412 “Citas sporta un atpūtas būves”. Būves iedalījums grupā atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 19. augusta noteikumiem Nr. 500, 1. pielikumam – 3.1. pirmās grupas inženierbūves, 3.1.34. viena tipa šuma meliorācijas sistēmas vai atsevišķas meliorācijas inženierbūves, tai skaitā grāvji.

Būves veids – tērauda laipas konstrukcija ar koka dēļu klāju.

Laipas kopējais platums – 16m.

Laipas kopējais garums – 26.5m.

Laipas kopējā platība – 177.75m².

3 Juglas ezera hidroloģiskais apraksts

Juglas ezers pieder Daugavas sateces baseinam. Tas atrodas Piejūras zemienes Rīgavas līdzenumā, Rīgas pilsētas teritorijas ziemeļaustrumu daļā, pie Vidzemes šosejas. Ezera vidējais dziļums ir 1,7 m, bet maksimālais dziļums pie Lielās Juglas iztekas- 5 m, pārējā ezera daļā – 2,5 m. 60 % no ezera platības nav dziļāka par 2 m.

Atbilstoši 1999. gadā izstrādātajiem Juglas ezera ekspluatācijas (apsaimniekošanas) noteikumiem prognozējamākā tuvāko gadu vidējā ūdenslīmeņa atzīme Juglas ezeram varētu tikt pieņemta +0.10 m B.S. (+0.25m LAS-2000,5).

Atbilstoši Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra sniegtajai informācijai Juglas ezerā, zemes gabala ar kadastra numuru 0100 092 0037 teritorijā, plūdu līmenis ar 10% pārsniegšanas varbūtību ir 1.67 m LAS (Latvijas augstumu sistēma) un plūdu līmenis ar 1% pārsniegšanas varbūtību ir 2.31 m LAS.

Atbilstoši SIA Vides Konsultāciju Birojs sniegtajam atzinumam var secināt, ka plānotās peldvietas ziemeļu daļā dūņu biežums variē no 0.10 līdz 0.80 metriem, savukārt austrumu daļā, sākot ar aptuveni 25-30 m attālumu no krasta smilšainu dūņu biežums pārsniedz 3 metrus.

4 Objekta apsekošana

Objekta apsekošana tika veikta 2022. gada 25. aprīlī. Apsekošanas laikā tika novērtēta un foto dokumentēta esošā situācija, kā arī veikti nepieciešamie mērījumi būvprojekta izstrādei.

Apsekošanas laikā tika konstatēts, ka ezera krasts ir aizaudzis ar niedrēm un ezera gultne ir dūņaina. Esošās betona kāpnes ir apaugušas ar grunti un veģetāciju. Skatīt attēlos zemāk.

2. attēls. Skats uz ezeru laipas izbūves vietā

3. attēls. Skats uz esošajiem pakāpieniem nogāzē

4. attēls. Skats uz celiņu ezera krastā

5. attēls. Skats uz kāpnēm un ezeru no Braila ielas puses

7. attēls. Skats uz dižkoku

8. attēls. Skats no Juglas ezera akvatorijas puses

5 BK daļas būvprojekta risinājumi

5.1 Pieņemto slodžu apraksts

Laipas tērauda konstrukcijas projektētas tā, lai tās spētu uzņemt LVS EN 1991-2 rekomendēto gājēju slodzi $q_{fk}=5\text{kN/m}^2$. Laipas dēļu klājs projektēts, lai spētu uzņemt koncentrēto slodzi $Q_{fk}=2.5\text{kN}$.

5.2 Laipas klāja atzīmes noteikšana

Izvērtējot pieejamo informāciju Juglas ezera normālais ūdens līmenis tiek noteikts $+0.25\text{m}$ (LAS-2000,5). Ņemot vērā faktu, ka jūras uzplūdu un atplūdu rezultātā notiek ūdenslīmeņu izmaiņas un ūdens masu pārvietošanās visā Ķīšezera - Baltezera un Juglas ezera hidrogrāfiskajā sistēmā, kā vienā, tā otrā virzienā, laipas virsmas atzīme tiek pieņemta $+0.75\text{m}$ (LAS-2000,5), nodrošinot laipas ekspluatāciju arī pie 0.5m liela uzplūdu līmeņa.

5.3 Laipas tehnisko risinājumu apraksts

Laipas būvniecības darbu ietvaros tiek paredzēts ezera gultnes attīrīšana no dūņām un piebēršana ar smiltīm, nodrošinot laipas zonā piemērotu peldvietu cilvēkiem ar kustību traucējumiem.

Pēc gultnes rakšanas darbiem paredzēts izbūvēt cinkotus tērauda skrūvpāļus ar individuāli izgatavotām pāļu uzmašām laipas laiduma konstrukciju nobalstīšanai. Zem laipas krasta zonā, kur laipa veidojama ierakumā, nepieciešams ieklāt ģeotekstilu apbērtu ar šķembām vai šķembu maisījumu $100 - 150\text{mm}$ biezumā, vismaz 100mm distancē no laipas konstrukcijām. Laipas laiduma konstrukcijas paredzēts būvēt no saliekamiem, iepriekš izgatavotiem cinkotiem tērauda moduļiem. Laipas moduļus paredzēts veidot no taisnstūrveida cauruļveida profiliem, tos savstarpēji sametinot. Laipas klāju paredzēts veidot no impregnētiem koka dēļiem.

Laipas konstrukcijas ārējās malas paredzēts aprīkot ar cinkotām tērauda margām, atbilstoši vides pieejamības prasībām. Divās laipas zonās paredzēts uzstādīt cinkotu tērauda kāpņu konstrukcijas, nodrošinot nokļūšanu ierīkotajā peldvietā. Uz kāpnēm un pa laipas iekšējo perimetru ūdens līmenī paredzēts uzstādīt margas.

Ārpus laipas robežām ezerā paredzēts izbūvēt ar tērauda margām norobežotu peldvietu cilvēkiem ar kustību traucējumiem. Papildus kāpnēm projektā paredzēts uz laipas uzstādīt mobilo iekārtu cilvēkiem ar kustību traucējumiem.

Detalizētu veicamo darbu aprakstu un apjomu skatīt būvniecības ieceres dokumentācijas rasējumos, darbu daudzumu sarakstā.

5.4 Pieejas kāpņu tehnisko risinājumu apraksts

Laipas piekļuves nodrošināšanai pa reljefa nogāzi tiek paredzēta esošo kāpņu un saistītā aprīkojuma (metāla margu) demontāža (provizorisks būvgružu apjoms 10 m^3 , sadzīves atkritumu - 3 m^3), un jaunu, 1.5m platu kāpņu būvniecība, kas vienā līmenī tiks savienotas ar laipu. Koka sakņu izplatības zonā un krasta nogāzē trepju izbūvei rakšanas darbi veicami ar rokām, pārējā daļā nepieciešamības gadījumā var izmantot mini ekskavatoru. Paredzētas saliekamu betona pakāpienu kāpnes balstītas uz dzelzsbetona plātnes pamatnes. Ņemot vērā nogāzes ģeometriju un vides pieejamības prasības, kāpnes sadalītas piecos laidos. Starp kāpņu laidiem veidojami kāpņu starplaukumi ar betona bruģakmens segumu. Starplaukumu stabilitātes nodrošināšanai izveidojamas L-veida dzelzsbetona atbalstsienu konstrukcijas. Zem atbalstsienu un kāpņu pamatiem paredzēta šķembu maisījuma virs ģeotekstila būvniecība. Kāpņu abās pusēs paredzētas, vides pieejamības prasībām atbilstošas, cinkotas tērauda margas, kas enkurotas pie kāpņu pamatu un atbalstsienu konstrukcijām. Katru kāpņu laida pirmo un pēdējo pakāpienu paredzēts marķēt ar spilgtas, kontrastējošas krāsas marķējumu. Pirms kāpnēm paredzēta taktilā

bruģakmens ar brīdinājuma pumpām būvniecība. Pēc kāpņu būvniecības paredzēta izraktās grunts izlīdzināšana un teritorijas planēšana.

Detalizētu veicamo darbu aprakstu un apjomu skatīt būvniecības ieceres dokumentācijas rasējumos, darbu daudzumu sarakstā.

5.5 Peldvietas padziļināšana un dūņu izvietošana krastā

Darbu gaitā plānots izņemt dūņas visā peldvietas izveides teritorijā (900 m²), izmantojot peldošo Doro Digger tipa rakšanas agregātu jeb mini ekskavatoru uz pontona, kas kombinēts ar bagarēšanas sūkni dūņu materiāla pārsūkņēšanai pa caurulēm uz krasta zonu, kur paredzēta dūņu novietnes izveide. Dūņas tiks novadītas piekrastes zonā, virs tauvas joslas blakus pieguļošajā pašvaldībai piederošajā zemes gabalā ar kadastra Nr. 01000920101 aptuveni 320 m² platībā. Dūņu uzglabāšanas zona ezera pusē tiks norobežota ar grunts valni, lai izvāktais materiāls neietek atpakaļ ezerā. Pēcāk, pēc atūdeņošanas, dūņas tiks izmantotas ezeram pieguļošā zemes gabala labiekārtošanai - reljefa iepakas aizpildīšanai un augsnes kārtas izlīdzināšanai, kurā tiks iesēts zālājs, savukārt nošķīrotie nogrimušie zari un citi nevajadzīgi priekšmeti vai materiāli tiks izvesti uz atkritumu poligonu. Izņemto dūņu vieta tiks piebērtā ar smalku smilti un izlīdzināta.

Lai samazinātu zivju bojāejas risku un ietekmi uz zivju dabisko atražošanas – galvenajā saldūdens zivju nārsta laikā no 1. aprīļa līdz 20. jūnijam, kā arī galvenajā ceļotājzivju nārsta migrācijas laikā no 1. oktobra līdz 15. jūnijam netiek veikta dūņu izsūkņēšana, smilts piebēršana un citus ar ezera dibenu vai augstu ūdens piesārņošanas risku saistīti darbi.

5.6 Vides aizsardzības pasākumi

Laipas un kāpņu izbūvei izmantojami tikai videi nekaitīgi materiāli, kas vienlaicīgi iekļaujas kopējā ainavā. Projektā tiek paredzēts izmantot apkārtējai videi draudzīgus materiālus: impregnēti koka dēļi un brisas, kā arī tērauda laidumi, skrūvpāļi un kāpnes un citi materiāli kā ģeotekstils, drenējoša smilts, betona bruģakmens, dolomīta šķembas un augu zeme.

Mehānismu ekspluatācija jānodrošina tā, lai netiktu pieļauta degvielas noplūde un darba zonas piesārņošana. Būvdarbos, izmantojot tehniku un/vai mehānismus, uz vietas jānodrošina absorbenta materiāli naftas produktu savākšanai uz grunts (absorbējošās granulas) un uz ūdens (absorbējošās bonas un salvetes). Gadījumā, ja degvielas noplūde notikusi, piesārņotā grunts ir jāsavāc un jānodod atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumam, kuram ir attiecīgo atkritumu apsaimniekošanas atļauja. Dūņu izņemšanas laikā ap darbības vietu jāizvieto norobežojošās bonas, lai izslēgtu iespējamo naftas produktu vai duļķu izplatīšanos tālāk ezerā. Ietekmes samazināšanai var izmantot saudzīgāku bagarēšanas iekārtu - gaisa lifta sūkni, kas novērš uzduļķojumu.

5.6.1 Esošo, saglabājamo koku aizsardzība

Darbu izpildes teritorijā saglabājamās kokus nedrīkst cirst vai likvidēt bez attiecīgo institūciju un Inženiera rakstiskas piekrišanas. Būvdarbu laikā aizliegts veikt planēšanas un grunts norakšanas darbus, apkraut koku un to sakņu sistēmu ar grunti un būvmateriāliem kritiskajā aizsardzības zonā 10 m rādiusā no koka stumbru.

Kad darbu izpildes iekārtas vai konstrukcijas ir jāizvieto tiešā koka sakņu un zaru tuvumā, iespējamā koka skaršana jāsamazina līdz minimumam. Koka saknes un zarus apgriež tikai absolūtas nepieciešamības gadījumos un saknes apber ar 150 mm biezu melnzemes slāni. Koku sakņu un zaru apgriešanu drīkst veikt tikai arborists. Saknes un zari tiek apgriezti tikai ar rokām pēc Inženiera apstiprinājuma. Visi apgrieztie gali jānokrāso ar apstiprinātu hermetizējošo vielu, kura satur fungicīdu, kas novērš sakņu vai zaru pūšanu.

Esošie saglabājamie koki un krūmi Uzņēmējam jāaizsargā no bojājumiem darbu izpildes laikā. Būvdarbu potenciālā ietekmes zonā blakus citiem kokiem (izņemot dižkoku) rakšanas darbus veikt ar rokām, bet izmantot tehniku, var tikai tad, ja attālums no kokiem līdz tranšejas malai ir lielāks par 1,5 m. Kokiem, kuru sakņu sistēma, stumbrs vai vainags veicot būvdarbus var tikt bojāti, darbu izpildes laikā, nodrošināmi aizsardzības pasākumi. Pirms darbu sākšanas, koku stumbru aizsardzībai, ap tiem uzstādāmi dēļu aizsargvairogi (ar izmēriem 2m (garumā), 25mm (biezumā), ja koka pirmie skeletzari izvietoti zemāk, paredzot amortizējošas starplikas, piemēram, gofrētās meliorācijas caurules, 60- 80 mm). Rakšanas darbiem traucējošu zaru gadījumā veicama vainaga kopšana, atbilstoši labas koku kopšanas prakses nosacījumiem.

Jebkāda veida saglabājamā koka apstrādi veic sertificēts arborists. Ja gadījumā veidojas atraktās saknes un tās netiek apbērtas ar grunti vai substrātu tuvāko 4 h laikā pēc rakšanas darbu uzsākšanas, nodrošināma atsegto sakņu piesegšana un mitrināšana.

Ja darbu izpildes laikā tiek bojāta koka miza/stumbrs, darbu veicējs nekavējoties nodrošina bojājuma noseģšanu ar mitru maisaudumu (piesien pie stumbra) brūces apkopšanu (veicama 12 stundu laikā). Nelielie koki un krūmi parasti jānorobežo ar piemērotu pagaidu nožogojumu, lai pasargātu stumbrus un lapotnes.

Bojāto koku nomaiņa: Ja darbu izpildes rezultātā kāds saglabājamais koks vai krūms tiek bojāts vai iznīcināts, Uzņēmējam tas ir jānomaina ar tās pašas sugas līdzvērtīgu nobriedušu koku vai krūmu.

5.6.2. Atkritumu apsaimniekošana

Būvniecības laikā radušos sadzīves un celtniecības atkritumus savākt īpaši tam paredzētās vietās un apsaimniekošanu veikt atbilstoši "Atkritumu apsaimniekošanas likuma" 13. un 14. pantam, atkritumus nodot atkritumu apsaimniekotājiem, kuri ir saņēmuši un ir spējā attiecīgo atkritumu veidu apsaimniekošanas atļaujas. Būvdarbu laikā Būvniecības informācijas sistēmā ir obligāti jāaizpilda būvniecības lietā esošā Būvdarbu žurnāla sadaļa "Būvniecības atkritumi".

Aizliegts sajaukt būvniecības un demontāžas darbu laikā radušos sadzīves un celtniecības atkritumus atbilstoši "Atkritumu apsaimniekošanas likuma" 19. pantam.

Atkritumu apsaimniekošana veicama atbilstoši ieteikumiem par videi draudzīgu būvniecību tā, lai netiktu apdraudēta cilvēku dzīvība un veselība, kā arī personu manta, un tā nedrīkst negatīvi ietekmēt vidi, tai skaitā:

- radīt apdraudējumu ūdeņiem, gaisam, augsnei, kā arī florai un faunai;
- radīt traucējošus trokšņus vai smakas;
- nelabvēlīgi ietekmēt ainavas un īpaši aizsargājamās teritorijas;
- piesārņot un piegružot vidi;
- būvgružu savākšanas un izvešanas noteikumi jānorāda Darbuzņēmēju līgumos;
- izvest būvgružus – tie jānosedz ar brezentu vai speciālu tīklu.

5.6.3. Celtniecības materiālu pielietošana

Būvdarbos izmantojamais būvmateriāls – skrūvpāļus, armatūru, smiltis, šķembas u.c. paredzēts piegādāt no būvuzņēmēja piedāvātajām būvmateriālu iegādes vietām, uzrādot pielietojamo materiālu sertifikātus un laboratorijas pārbaudes protokolus. Nepieciešamības gadījumā būvmateriālu ieguves vietas var saskaņot un reģistrēt normatīvajos aktos noteiktās iestādēs, saņemot atļaujas saskaņā ar Zemes dzīļu izmantošanas likumu un MK noteikumiem Nr. 239. Būvdarbos atļauts izmantot derīgos izrakteņus, kas iegūti no atradnēm, kuru īpašnieks ir saņēmis bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauju vai zemes dzīļu izmantošanas licenci, kā arī dabas resursus, kas iegūti un realizēti saskaņā ar Dabas resursu nodokļa likuma prasībām.

6 Izvērtējums par būves izmantošanas pieļaujamību pirms nodošanas ekspluatācijā

Projektā nav paredzēta objekta izmantošana pirms būves nodošanas ekspluatācijā.

Sastādīja:

/E. Ogļiņš/

Parakstīts un elektroniski saskaņots BIS sistēmā

PIELIKUMI

- 1. Pielikums. SIA “Vides Konsultāciju Birojs” atzinums**
- 2. Pielikums. Valsts SIA “Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” izziņa**
- 3. Pielikums. Topogrāfiskais plāns**
- 4. Pielikums. Pārskats par apbūves gabala ģeoloģiskajiem/ģeotehniskajiem apstākļiem**
- 5. Pielikums. Arborista atzinums par ietekmi uz valsts nozīmes aizsargājams dižkoks – papele *Populus spp.* ar ID Nr. 338986 būvniecības laikā**
- 6. Pielikums. Sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperta atzinums par iespējamo ietekmi uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijā**
- 7. Pielikums. Zivsaimnieciskās ekspertīzes atzinums par aktīvās atpūtas zonas izveidi Juglas ezerā**